

YHTEISÖJEN ENSIMMÄISEN OIKEUSASTEEN TUOMIOISTUIMEN
TUOMIO (kolmas jaosto)
8 päivänä tammikuuta 2003

Yhdistetyt asiat T-94/01, T-152/01 ja T-286/01

Astrid Hirsch ym.
vastaan
Euroopan keskuspankki

Henkilöstö – Euroopan keskuspankin virkamiehet –
Henkilöstösääntöjen 19 artikla – Koulutuslisä – Ei myönnetä virkamiehille,
jotka eivät saa henkilöstösääntöjen 17 artiklan mukaista ulkomaankorvausta –
Syrjintäkiellon periaate

Täydellinen teksti saksan kielellä II - 1
Täydellinen teksti englannin kielellä II - 27

Aihe:

Kanteet, joissa asiassa T-94/01 vaaditaan kumoamaan Euroopan keskuspankin 25.9.2000 tekemä päätös, jolla kantajalta evättiin niitä kuluja varten aiottu koulutuslisä, jotka aiheutuvat siitä, että kantajan poika käy Frankfurtin kansainvälistä koulua, asiassa T-152/01 vaaditaan kumoamaan Euroopan keskuspankin 15.2.2001 tekemä päätös, jolla kantajalta evättiin koulutuslisä hänen kahta poikaansa varten ja asiassa T-286/01 vaaditaan kumoamaan Euroopan keskuspankin 6.6.2001 tekemä päätös, jolla evättiin kantajalta koulutuslisä hänen lapsiaan varten.

Ratkaisu: Asiat T-94/01, T-152/01 ja T-286/01 yhdistetään tuomion antamista varten. Asiassa T-94/01: Euroopan keskuspankin 25.9.2000 tekemä päätös kumotaan; kanne hylätään muilta osin; Euroopan keskuspankki velvoitetaan korvaamaan oikeudenkäyntikulut. Asiassa T-152/01: Euroopan keskuspankin 15.2.2001 tekemä päätös kumotaan; kanne hylätään muilta osin; Euroopan keskuspankki velvoitetaan korvaamaan oikeudenkäyntikulut. Asiassa T-286/01: Euroopan keskuspankin 6.6.2001 tekemä päätös kumotaan; kanne hylätään muilta osin; Euroopan keskuspankki velvoitetaan korvaamaan oikeudenkäyntikulut.

Tiivistelmä

- 1. Henkilöstö – Kanne – Tutkittavaksi ottamisen edellytykset – Ehdottomat kanteen tutkittavaksi ottamisen edellytykset – Viran puolesta tutkiminen (Ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuimen työjärjestyksen 113 artikla)*
- 2. Lainvastaisuusväite – Säädökset, päätökset ja muut toimet, joiden lainvastaisuuteen voidaan vedota – Euroopan keskuspankin henkilöstösääntöjen 19 artikla (EY 241 artikla)*
- 3. Yhteisön oikeus – Periaatteet – Yhdenvertainen kohtelu – Syrjintä – Harkintavalta – Mielivaltainen tai ilmeisen epäasianmukainen erottelu*
- 4. Henkilöstö – Euroopan keskuspankin työntekijät – Palkkaus – Perheavustukset – Koulutuslisä – Siitä aiheutuva lainvastaisuus, että koulutuslisää maksetaan vain työntekijöille, joille ulkomaankorvaus maksetaan enimmäismääräisenä*

(Euroopan keskuspankin henkilöstösääntöjen 9 artiklan c kohta ja 19 artikla)

1. Koska kanteen tutkittavaksi ottamisen edellytykset ovat ehdottomat, ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuin voi työjärjestyksen 113 artiklan nojalla tutkia ne viran puolesta. Sen harjoittama valvonta ei rajoitu koskemaan vain ehdottomia prosessinedellytyksiä, joihin asianosaiset ovat vedonneet.

(ks. 16 kohta)

Viittaukset: asia T-130/89, B. v. komissio, 6.12.1990 (Kok. 1990, s. II-761, 13 kohta) ja asia T-173/99, Elkaïm ja Mazuel v. komissio, 25.5.2000 (Kok. H. 2000, s. I-A-101 ja II-433, 19 kohta).

2. Euroopan keskuspankin henkilöstösääntöjen 19 artikla, jonka mukaan koulutuslisään on oikeus vain työntekijöillä, joilla on oikeus ulkomaankorvauksen enimmäismäärään, on yleisesti sovellettava säännös, joiden vaikutukset kohdistuvat Euroopan keskuspankin henkilökuntaan ilman, että se voi vaatia sen kumoamista EY 230 artiklan perusteella. Näissä olosuhteissa sitä koskeva lainvastaisuusväite otetaan tutkittavaksi.

(ks. 48 – 50 kohta)

Viittaukset: asia 92/78, Simmenthal v. komissio, 6.3.1979 (Kok. 1979, s. 777, 39 kohta); yhdistetyt asiat T-6/92 ja T-52/92, Reinartz v. komissio, 26.10.1993 (Kok. 1993, s. II-1047, 56 kohta); asia T-536/93, Benzler v. komissio, 27.10.1994 (Kok. H. 1994, s. I-A-245 ja II-777, 31 kohta) ja asia T-171/00, Spruyt v. komissio, 20.9.2001 (Kok. H. 2001, s. I-A-187 ja II-855, 53 ja 62 kohta).

3. Syrjintäkiellon tai yhdenvertaisen kohtelun periaatteella, joka on perustavanlaatuinen oikeusperiaate, estetään, että toisiinsa verrattavissa olevissa tilanteissa menetellään eri tavalla tai että eri tilanteissa menetellään samalla tavalla, ellei tällaista menettelyä voida objektiivisesti perustella. Asiassa, jossa käytetään harkintavaltaa, tätä periaatetta ei ole noudatettu, jos toimielin, jota asia koskee, tekee tällaisen eron mielivaltaisesti tai lainsäädännöllä tavoiteltuun päämäärään nähden ilmeisen puutteellisella tavalla.

(ks. 51 kohta)

Viittaukset: asia 91/85, Christ-Clemen ym. v. komissio, 8.10.1986 (Kok. 1986, s. 2853, 10 kohta); asia C-174/89, Hoche, 28.6.1990 (Kok. 1990, s. I-2681, 25 kohta oikeuskäytäntöviittauksineen) ja asia T-164/97, Busacca ym. v. tilintarkastustuomioistuin, 30.9.1998 (Kok. H. 1998, s. I-A-565 ja II-1699, 49 kohta).

4. Koulutuslisiäjärjestelmän yleisen rakenteen mukaan koulutuslisillä, joihin yhteisöjen virkamiehet ja toimihenkilöt ovat oikeutetut ja jotka Euroopan keskuspankin on otettava huomioon henkilöstösääntöjensä 9 artiklan c kohdan mukaisesti, pyritään takaamaan jokaiselle virkamiehelle tai toimihenkilölle mahdollisuus huolehtia lastensa koulutuksesta ja opinnoista.

Tältä osin, vaikka Euroopan keskuspankki voi perustellusti ottaa huomioon sen, että kun eurooppakoulua ei ole, ulkomaankorvauksen enimmäismäärää saavan työntekijän lapsen koulutus on yleensä kalliimpaa kuin työntekijän, joka ei saa tätä korvausta, sillä seikalla, että koulutuslisan myöntämisen edellytykseksi on asetettu kyseisen korvauksen saaminen, loukataan kuitenkin suhteellisuusperiaatetta ja voidaan loukata yhdenvertaisen kohtelun periaatetta.

Koska koulutuslisä ei ole kiinteämääräinen, vaan se määräytyy koulutuksen todellisten kustannusten mukaan, ulkomaankorvauksen, jonka summan määrittämisessä on jo otettu huomioon perheestä aiheutuvat kustannukset, ja koulutuslisän välillä osoitettu yhteys vastaa tavoitteeseen nähden epäasianmukaisen arviointiperusteen valintaa muun muassa sen vuoksi, että ulkomaankorvausta saavalle työntekijälle hänen lastensa koulutuksesta aiheutuvat kustannukset eivät ole järjestelmällisesti korkeammat kuin sellaiselle työntekijälle aiheutuvat kustannukset, joka ei saa ulkomaankorvausta, koska mahdollisuus, että työntekijän lapsi osallistuu ongelmitta julkisen koulun ilmaiseksi tai hyvin pienin kustannuksin järjestämään opetukseen, ei välttämättä mitenkään liity kyseisellä työntekijällä ulkomaankorvaukseen nähden olevaan asemaan.

Tämän seurauksena Euroopan keskuspankin henkilöstösääntöjen 19 artiklalla, siltä osin kuin siinä säädetään oikeus koulutuslisään vain työntekijöille, joille maksetaan täysimääräistä ulkomaankorvausta, ja poissuljetaan tämän oikeuden piiristä työntekijät, jotka eivät saa tätä korvausta, loukataan yhdenvertaisen kohtelun periaatetta ja se on tämän vuoksi lainvastainen.

(ks. 53 – 72 kohta)

Viittaukset: yhdistetyt asiat 152/81, 158/81, 162/81, 166/81, 170/81, 173/81, 175/81, 177/81 – 179/81, 182/81 ja 186/81, Ferrario ym. v. komissio, 14.7.1983 (Kok. 1983, s. 2357, 10 kohta) ja julkisasiamies Lenzin esittämä ratkaisuehdotus asiassa 201/88, Atala-Palmerini v. komissio, 10.10.1989 (Kok. 1989, s. 3109, 3114, 11 kohta).